

Monitoring Counseling Prenatale Screening

Februari 2026

In de afgelopen twee jaar heeft het Amsterdam UMC onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de counseling voor prenatale screening in Nederland. Het onderzoek leverde waardevolle conclusies en aanbevelingen op om de kwaliteit van de counseling verder te verbeteren. Hoe is het onderzoek precies tot stand gekomen? En wat zijn de belangrijkste resultaten? In dit infoblad vind je een beknopt overzicht van het onderzoek en de resultaten.

Aanleiding

Aanleiding was de vraag van het RIVM en de Regionale Centra om inzicht te verkrijgen in de praktijk van counseling voor prenatale screening en – waar nodig – te verkennen hoe de counseling beter kan. En vervolgens aanbevelingen te kunnen geven voor het verder ontwikkelen van de bijscholing voor counselors.

Onderzoekopzet

Het onderzoek is gedaan in opdracht van het RIVM en de Regionale Centra. Tijdens groepsinterviews met 12 counselings-experts is een meetinstrument ontwikkeld. Dit instrument is ingezet om de kwaliteit van 145 counselings-gesprekken van 50 counselors te meten. De gesprekken zijn gevoerd door counselors met een kwaliteitsovereenkomst met één van de Regionale Centra.

Vier domeinen centraal

Het meetinstrument is uitgegaan van 31 items binnen vier domeinen binnen de counseling:

Wat is onderzocht?

Er is gekeken of de 31 items *aanwezig, gedeeltelijk aanwezig of afwezig* waren tijdens de counselingsgesprekken. Ook is onderzocht wat de invloed is van werkervaring en het volgen van bijscholing op het counselingsgesprek. Tot slot is ook de gespreksduur gemeten.

De uitkomsten

Gemiddelde gespreksduur

Hoe langer een gesprek duurde, hoe vaker er aanwezig werd gescoord op de items van alle vier de domeinen van kwalitatief goede counseling. Dit laat zien dat het belangrijk is om voldoende tijd in te plannen en die tijd te benutten voor de counseling, met name als het gaat om hulp bij besluitvorming. De gesprekken duurden gemiddeld *13 minuten en 53 seconden*. Het huidige counselingstarief is gebaseerd op een gemiddelde gespreksduur van *26 minuten* voor de daadwerkelijke counseling (gesprek). Daarnaast is in het counselingstarief tijd opgenomen voor voorbereiding en administratie (respectievelijk 5 en 14 minuten).

in onderzoek

in tarief

Bijscholing

Counselors die bijscholing hadden gevolgd op het gebied van *vaardigheden en/of reflectie* scoorden vaker aanwezig op de items in het domein *hulp bij besluitvorming* dan counselors die geen bijscholing hadden gevolgd.

Monitoring Counseling Prenatale Screening

Februari 2026

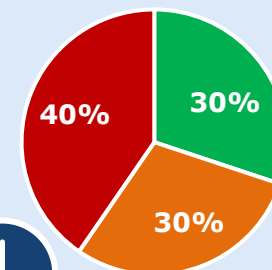
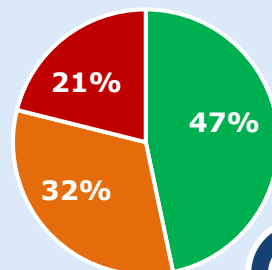
Uitkomsten in grafieken

Gemiddelde score per domein. Legenda:

Informatie-uitwisseling

Opvallend was dat het doel van counseling in minder dan de helft van de gesprekken werd besproken. De aandoeningen en afwijkingen waarop met de testen gescreend wordt werd 91% (gedeeltelijk) besproken. Bijna een kwart (24,8%) van de zwangeren in het huidige onderzoek had volgens de counselors voorafgaand aan het counselingsgesprek geen informatie geraadpleegd over prenatale screening.

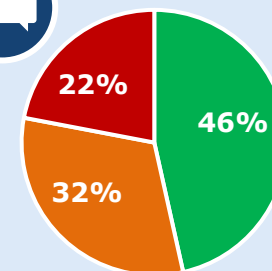
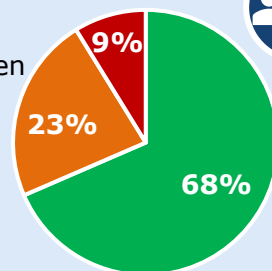

Hulp bij besluitvorming

Het onderzoek laat zien dat hulp bij besluitvorming in de counseling aandacht behoeft: persoonlijke waarden en overwegingen om wel of niet te screenen werden beperkt verkend in de gesprekken.

Cliënt-counselorrelatie

Er werd relatief vaak aanwezig gescoord op items binnen het domein cliënt-counselor relatie. Er werd doorgaans een professionele en betrokken relatie opgebouwd met de zwangere op basis van respect, ruimte en empathie. De partner, indien aanwezig, werd vaak betrokken in het gesprek. Van de items behorende tot het domein cliënt-counselor relatie werd het *aansluiten bij persoonlijke waarden van de zwangere* het minst vaak gescoord op aanwezig.

Gespreksvaardigheden

De meerderheid van de counselors structureerde het gesprek, sloot aan bij voorkennis en gezondheidsvaardigheden van de zwangere, en gaf ruimte voor het stellen van vragen. Gesprekstechnieken zoals open vragen stellen, doorvragen en toetsen of de informatie begrepen is werd beperkt teruggezien in de counselingsgesprekken. In een derde van de gesprekken waren deze gespreksvaardigheden helemaal afwezig.

Wat kun je meteen al doen? Twee aanbevelingen

1

Volg bijscholing in vaardigheden en reflectie.

Als je dat de afgelopen periode nog niet voldoende gedaan hebt. Of zelf het gevoel hebt dat je dit goed kunt gebruiken.

2

Benut de beschikbare tijd voor het counselingsgesprek.

Gemiddeld 26 minuten.

Meer informatie

[Eindrapport Monitoring Counseling: Onderzoek naar kwaliteit van counseling voor prenatale screening in Nederland](#)